

ToFoLo2 Les 07-12-2005

Benjamin De Leeuw

Departement Zuivere Wiskunde en Computer Algebra
Galglaan 2, B-9000 Gent
Benjamin.DeLeeuw@UGent.be
Gent University, Belgium

December 14, 2005

1 Lesmateriaal

- Theorie : Logica voor Informatica - 3de editie, J.F.A.K. van Benthem. (LVI)
- Oefeningen : Language Proof and Logic, J. Barwise, J. Etchemendy. (LPL)

2 Deze Week

- LPL p. 458 - 464
  - Functionele gelijkheid en programmacorrectheid
  - Terminatie van programma's
  - Inductief bewijzen van programmacorrectheid
  - Einde LPL
- Intermezzo : Hoare Calculus

3 Hoare Calculus

1. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x > 0\}$$
$$[z := x; y := 2z]$$
$$\{x < y\}$$

2. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x = 3 \wedge y = 5\}$$
$$[if(x < y, [z := y - x], [z := x - y])]$$
$$\{z = 2\}$$

3. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x = 13 \wedge y = 11\}$$
$$[if(x = y, [z := y], [z := (x - y)/2])]$$
$$\{z = 1\}$$

4. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x > 0\}$$
$$[y := 0; z := x; while(y + z(z + 1)/2 = x(x + 1)/2, \neg(z = 0), [y := y + z; z := z - 1])]$$
$$\{y = x(x + 1)/2\}$$

5. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x \geq 0\}$$
$$[y := 0; z := x; while(y + (z + 1)^2 = (x + 1)^2, \neg(z = 0), [y := y + (2z + 1); z := z - 1])]$$
$$\{y = (x + 1)^2\}$$

6. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x > 0\}$$
$$[y := 0; z := x; while(y + z(z + 1)/2 \leq x^2, \neg(z = 0), [y := y + z; z := z - 1])]$$
$$\{y \leq x^2\}$$

Opmerking : de variabele y kan later in het programma gebruikt worden om een array datastructuur van grootte x^2 aan te spreken. We bewijzen dan met deze oefening dat er geen overflow optreedt.

7. Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x > 0\}$$
$$[while(y/z = 1/x, z > 1, [y := y(1 - 1/z); z := z - 1])]$$
$$\{y = 1/x\}$$

8. Een specificatie van een functie $Sommer(n)$:

$$Sommer(0) = 0$$
$$Sommer(k + 1) = Sommer(k) + (k + 1)$$

Volgende programma implementeert deze functie, bewijs deze claim in Hoare Calculus:

```
natural sommer(natural n)
{
  natural sum := 0;
  natural count := 0;
  while(count < n)
  {
    count := count + 1;
    sum := sum + count;
  }
  return sum;
}
```

9. Een specificatie van een functie $n!$:

$$1! = 1$$

$$k! = (k - 1)! \cdot k$$

Volgende programma implementeert deze functie, bewijs deze claim in Hoare Calculus:

```
natural faculteit(natural n)
{
  natural fac := 1;
  natural count := n;
  while(count > 0)
  {
    fac := fac * count;
    count := count - 1;
  }
  return fac;
}
```

10. * Bewijs in Hoare Calculus:

$$\{x > 0\}$$

$$[y := 0; z := x; \textit{while}(\exists u \exists v (y + z^3 + u^2 = v^2), \neg(z = 0), [y := y + z * z * z; z := z - 1])]$$

$$\{\exists u (y = u^2)\}$$